

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur VRF
Agendapunt:	4
Vergaderdatum:	11 februari 2026
Onderwerp:	Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht
Behandeling:	Besluitvormend
(ambtelijk) portefeuillehouder	Mevr. Schippers
Portefeuillehouder AB:	Dhr. R. De Groot
Status:	Openbaar
Bijlagen:	1. Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht 2. Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau VNG

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt verzocht om:

1. Kennis te nemen van de voortgang van projecten die binnen het programma zijn opgestart.
2. In te stemmen met de vaststelling van het Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht.

Inleiding

In de beide Algemeen Besturen van afgelopen juli is de opdracht gegeven om een Programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht op te stellen. Destijds is afgesproken dat dit programmaplan in december 2025 geagendeerd zou worden ter vaststelling door beide Algemeen Besturen.

Tijdens de vergadering van 19 november 2025 van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland is voorgesteld om het programmaplan op een aantal punten inhoudelijk aan te scherpen en om het programmaplan in december 2025 eerst ter meningsvorming te agenderen. Naar aanleiding van de input uit zowel het DB van Flevoland, het inhoudelijke gesprek met de coördinerend gemeentesecretaris en de bestuurlijk portefeuillehouder weerbaarheid zijn er op een aantal punten aanscherpingen verwerkt in het programmaplan dat tijdens de vergadering van het AB in december ter meningsvorming is besproken. Het gaat om de volgende aanvullingen:

- Uitgebreidere toelichting op beschikbare financiële middelen vanuit het Rijk en de daarbij behorende onzekerheden.
- Meer aandacht voor de landelijke opgave en de context daarvan.
- Verduidelijking taakverdeling veiligheidsregio en gemeenten voor zover dat nu al mogelijk is.
- Er is opgenomen dat de veiligheidsregio's zich richten op:
 - o Robuust maken eigen organisatie, uitgewerkt in apart programma continuïteit eigen organisatie;
 - o Risicocommunicatie;
 - o Netwerksamenwerking op bovenlokaal niveau;
 - o Noodsteunpunten;
 - o Aanjagende rol aannemen richting gemeenten voor uitvoering van hun lokale weerbaarheidsopgave.
- Verduidelijking dat gemeenten naast de samenwerking met de VR binnen het regionale programma weerbaarheid en veerkracht van de veiligheidsregio, zelf verantwoordelijk zijn om op basis van de VNG-handreiking hun eigen lokale weerbaarheidsplan te maken.

Op 3 december 2025 is het programmaplan ter meningsvorming besproken in de beide Algemeen Besturen. Uit deze bespreking zijn geen wijzigingen voortgekomen en is er afgesproken dat het programmaplan op de eerstvolgende vergaderingen van de beide AB's ter vaststelling geagendeerd kan worden.

Het programmaplan is tot stand gekomen met input vanuit verschillende partners. Er zijn in 2025 gesprekken gevoerd met gemeenten over het thema en er heeft een gezamenlijke online sessie plaatsgevonden met gemeenten, GHOR, defensie en andere partners.

Ook zijn er gesprekken gevoerd met enkele andere veiligheidsregio's en is er gebruik gemaakt van de programmaplannen van onder meer de VRU, de VRAA en de VNOG. Tevens heeft er in 2025 een schriftelijke consultatieronde plaatsgevonden onder o.a. de adviseurs van de gemeenten. Tot slot is er feedback opgehaald bij de klankbordgroepen gemeenteraadsleden van Flevoland en Gooi en Vechtstreek en bij het directeurenoverleg crisisbeheersing.

Voortgang programma

Hieronder staat de voortgang van de projecten, die binnen het programma zijn opgestart. Per project staan een aantal highlights beschreven, een uitgebreidere beschrijving en plan van aanpak volgt in de afzonderlijke projectplannen.

Netwerksamenwerking

- In het adviseursoverleg van 21 januari 2026 is met de gemeenten van gedachten gewisseld over het plan van aanpak voor dit project. De opgehaalde input wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het plan van aanpak.
- Er is regelmatig afstemming met de VRU om te bespreken waarin we samen kunnen optrekken en de samenwerking in Midden-Nederland kunnen versterken.
- Er is afgesproken met de GHOR en de provincie Flevoland dat eind maart 2026 in samenwerking een kick-off bijeenkomst voor beide veiligheidsregio's georganiseerd zal worden.
- Er is afgesproken met de GHOR dat zij eind Q1, begin Q2 2026 een eerste deeltafel voor het thema 'zorg' zullen organiseren. Dit zal de opstart vormen voor meerdere deeltafels in 2026, waarop aan de hand van een scenario samen met relevante netwerkpartners wordt besproken welke vragen en blinde vlekken er zijn en waarmee de netwerkvorming lokaal en regionaal wordt gefaciliteerd.

Risicocommunicatie

- Er is samen met de gemeenten afgestemd hoe we in konden spelen op de landelijke communicatiecampagne 'denk vooruit' in het najaar van 2025 van de NCTV. Hiervoor is een online-bijeenkomst georganiseerd om gezamenlijk te bespreken hoe hieraan lokale invulling kon worden gegeven.
- Er is vanuit het programma een gezamenlijke teams-omgeving ingericht als platform waarop de adviseurs veiligheid en adviseurs communicatie van de gemeenten (met uitzondering van Zeewolde, zij worden per mail op de hoogte gehouden) en de relevante netwerkpartners zijn aangesloten. Hierin kunnen we elkaar op de hoogte houden van relevante ontwikkelingen.
- Er wordt in afstemming op de ontwikkelingen bij (netwerk)partners gewerkt aan het formuleren van uitgangspunten voor de visie op risicocommunicatie.
- Er is regelmatig (landelijke) afstemming met andere veiligheidsregio's en netwerkpartners om te verkennen waar we elkaar kunnen versterken en aanvullen.

Noodsteunpunten

- In september 2025 is in een webinar een uitvraag gedaan naar geïnteresseerde gemeenten voor een pilot. Naar aanleiding hiervan hebben zich de volgende gemeenten gemeld: Almere, Blaricum, Hilversum, Huizen en Noordoostpolder. Met deze gemeenten is een projectgroep geformeerd, die tweewekelijks bijeenkomt.
- In het adviseursoverleg van 21 januari 2026 is met de gemeenten van gedachten gewisseld over de gezamenlijke kaders en uitgangspunten voor dit project. De opgehaalde input wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het plan van aanpak.
- Er wordt gewerkt aan een bestuursvoorstel waarin de uitgangspunten worden beschreven op basis waarvan de financiën voor de pilots noodsteunpunten kunnen worden ingezet. Dit voorstel wordt ter besluitvorming voorgelegd in de AB's van 25 maart 2026.
- Er wordt (landelijk) veel input gehaald en gedeeld tussen veiligheidsregio's. Op deze wijze proberen we reeds behaalde resultaten of inzichten uit andere regio's te gebruiken voor onze pilots, zodat we hierop waar mogelijk kunnen voortbouwen en aanvullen.

Beoogd effect

Het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht beoogt richting te geven en coördinatie aan te brengen op de activiteiten vanuit de samenwerkende veiligheidsregio's op het gebied van weerbaarheid en veerkracht. Het programmaplan schetst op hoofdlijnen de doelstellingen (wat willen we bereiken), structuur (hoe gaan we dat doen) en samenwerking tussen de beide veiligheidsregio's en partners zoals de gemeenten. Het programmaplan geeft met de beschreven doelstellingen invulling aan het ambitieniveau van de samenwerkende veiligheidsregio's waarbij rekening gehouden is met de bestuurlijke wensen om wel effectief en slagvaardig te starten met onze bijdrage aan de weerbaarheidsopgave, maar geen voortrekkersrol aan te nemen ten opzichte van andere veiligheidsregio's.

Met uitvoering van het programmaplan zetten de samenwerkende veiligheidsregio's, samen met de gemeenten, een eerste stap in versterken van weerbaarheid en veerkracht in de regio's. Hiermee wordt beoogd dat inwoners, bedrijven en bezoekers in onze regio's zich zo goed mogelijk voorbereiden op verstoringen, zoals langdurige stroomuitval, en in staat zijn zichzelf zo veel mogelijk voor ten minste 72 uur te redden.

Argumenten

Het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht beschrijft op hoofdlijnen de richting van het programma. De dynamiek op het thema en de snelle landelijke ontwikkelingen vragen om een programmaplan op hoofdlijnen, zodat we flexibel kunnen blijven in de uitvoering. Per subdoelstelling (netwerksamenwerking, risicocommunicatie en noodsteunpunten) wordt de uitvoering vormgegeven in een projectstructuur. Voor elk project wordt een projectplan met de benodigde activiteiten incl. een tijdsplanning uitgewerkt.

In alle drie projecten is vooruitlopend op de formele vaststelling van het programmaplan al gestart met (voorbereiding op) de uitvoering. Dit heeft te maken met de (landelijke) planning, actualiteit en urgentie van het thema weerbaarheid. Daarnaast sluit versneld beginnen met uitvoering geven aan de doelstellingen ook aan op de behoefte van de portefeuillehouders.

Weerbaarheidsopgave gemeenten

Het programmaplan beschrijft hoe we op regionaal niveau aan de slag gaan met de weerbaarheidsopgave. De weerbaarheidsopgave voor de gemeenten op lokaal niveau is breder dan enkel samenwerking met de veiligheidsregio's binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht. De rol en verantwoordelijkheid van gemeenten voor de lokale weerbaarheidsopgave staat uitgebreid beschreven in de handreiking 'weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau' van de VNG. Gemeenten zullen dus uitvoering moeten geven aan de weerbaarheidsopgave door enerzijds lokale maatregelen te nemen o.a. op basis van de VNG-handreiking en anderzijds door samen te werken met de veiligheidsregio's binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht.

Kanttekeningen/ Risico's

Uitvoering van het programma vraagt voldoende inzet van interne en externe capaciteit. Dit vraagt om prioritering van werkzaamheden bij zowel de samenwerkende veiligheidsregio's als de gemeenten. Als onvoldoende capaciteit vrijgemaakt kan worden, heeft dit impact op de uitvoering van het programma en de daarin gestelde doelen. Voor de gemeenten betekent de weerbaarheidsopgave dus dat zij zowel capaciteit moeten vrijmaken voor de samenwerking binnen het programma Weerbaarheid en Veerkracht, als voor de overige lokale maatregelen die voortkomen uit de lokale weerbaarheidsopgave zoals beschreven in de handreiking van de VNG.

Uitvoering van het programma kan ook onder druk komen te staan als de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de veiligheidsregio's onvoldoende blijken te zijn. De landelijke Bestuurlijke Afspraken weerbaarheid voorzien in financiering voor de veiligheidsregio's voor 1. De noodsteunpunten (t/m 2027 d.m.v. een incidentele bijdrage, daarna structureel via de BDuR) en 2. Versterking veiligheidsregio's t.b.v. lokale/regionale weerbaarheid (via de BDuR). Voor de gemeenten is er vooralsnog vanuit deze Bestuurlijke Afspraken enkel financiering beschikbaar via de veiligheidsregio's voor de gemeentelijke inzet in het kader van de noodsteunpunten. Er is in de Bestuurlijke Afspraken geen specifieke financiering beschikbaar gesteld direct voor de gemeenten voor hun overige lokale maatregelen. Voor zowel de veiligheidsregio's en gemeenten is het nog onzeker in hoeverre de landelijk beschikbare middelen voor de noodsteunpunten en de weerbaarheidsopgave voldoende zullen blijken te zijn.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Met het vaststellen van het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht wordt er meer capaciteit ingezet op het thema weerbaarheid dan vooraf was voorzien. Zoals ook aangegeven in beide AB's van 8 oktober 2025 betekent de financiering van extra inzet op het programma Weerbaarheid en Veerkracht dat we de eerder gestelde doelen voor versterking Crisisbeheersing aan moeten gaan passen. We zullen de doelen wel halen maar voor sommige onderdelen meer tijd moeten nemen.

Financieel

Personele kosten

Voor een deel vraagt de kernbezetting van het programmateam aanvullende inhuur, gefinancierd vanuit de (reserve) middelen versterking crisisbeheersing:

1. Plv. Programmamanager, tijdelijk i.v.m. zwangerschapsverlof programmamanager;
2. Projectleider weerbaarheid, tijdelijk voor de projecten netwerksamenwerking en noodsteunpunten;
3. Programmamedewerker, structureel i.v.m. langdurige extra inzet ten behoeve van weerbaarheid.

Overige kosten

Behalen van de resultaten van het programmaplan vraagt ook andere investeringen, zoals bijvoorbeeld voor het uitvoeren van de pilots met de noodsteunpunten. Uitwerking van de financiële consequenties van de afzonderlijke doelstellingen worden opgenomen in de afzonderlijke projectplannen. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorziene compensatie vanuit het Rijk.

Specifiek voor de financiering van de pilots voor de noodsteunpunten zal een apart voorstel voor de verdeling van de beschikbare middelen voor 2025 en 2026 vanuit het Rijk met de gemeenten worden voorgelegd aan de beide Algemeen Besturen. Dit zoals afgesproken in de Bestuurlijke Afspraken weerbaarheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Het gaat hierbij om de volgende middelen die landelijk ter beschikking worden gesteld aan de 25 veiligheidsregio's ten aanzien van de noodsteunpunten:

- 4,5 miljoen euro in 2025
- 10 miljoen euro in 2026
- 35 miljoen euro in 2027 en 2028
- 36 miljoen euro in 2029
- 37 miljoen euro structureel vanaf 2030

De bedragen voor 2025 en 2026 worden evenredig verdeeld over de veiligheidsregio's. De verdeelsleutel voor de bedragen vanaf 2027 wordt pas op een later moment bepaald, onder andere op basis van de landelijke evaluatie van de pilotfase.

Personeel

Uitvoering van het programma vraagt om vrijmaken van personele capaciteit voor bezetting van het programmateam zoals beschreven in het programmaplan. De beschikbare capaciteit bepaalt uiteindelijk de snelheid van de uitvoering van het programmaplan en het ambitieniveau wat behaald kan worden. Als er onvoldoende capaciteit wordt vrijgemaakt en aanvullend wordt ingehuurd, zullen er andere keuzes gemaakt moeten worden om de doelstellingen van het programma Weerbaarheid en Veerkracht alsnog te kunnen behalen.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Na vaststelling van het programmaplan Weerbaarheid en Veerkracht door beide Algemeen Besturen wordt formeel gestart met de uitvoering van het programma Weerbaarheid en Veerkracht volgens het programmaplan.

Beide Algemeen Besturen zullen periodiek op de hoogte worden gehouden van de voortgang van het project.

Communicatie (Intern, Extern)

In overleg met communicatie wordt er een plan gemaakt over de interne en externe communicatie over het Programma Weerbaarheid en Veerkracht.

Begin 2026 wordt een raadsinformatiebrief opgesteld over het programma, in afstemming met de portefeuillehouders. Daarnaast wordt na de gemeenteraadsverkiezingen voor de gemeenteraadsleden een werkbezoek georganiseerd aan de meldkamer, waarbij de gemeenteraadsleden ook worden geïnformeerd over het thema weerbaarheid.